

تخصص؛ گمشده دولت

سیدمصطفی هاشمی طبا

معاون اجرایی ریاست جمهوری در سفر به زنجان با مدیران کل استان دیدار و به مدیران رهنمودهای لازم و ضروری را ارائه کردند. البته ایشان در بخش بهداشت و درمان با توجه به سابقه تحصیلات و مشاغل مربوطه، با تسلط مباحث را مطرح و شیوه‌های مناسبی را در این زمینه ارائه کردند، اما باید گفت در سایر موارد نتوانستند آن طور که باید و شاید از عهده کار برآیند و نوعاً به کلی گویی مبادرت ورزیدند. یاد خاطره‌ای از زنده‌یاد مهندس اکر ترکان افتادم. ایشان می‌گفت در زمان پیروزی انقلاب و در دوران دانشجویی به استانداری ایلام منصوب شدم. پس از ورود به استانداری، مدیران کل را احضار و در جلسه‌ای رهنمودهای مختلف را با ایشان ارائه کردم. پس از جلسه یکی از دوستانی که از تهران به همراه من به ایلام آمده بود، در خلوت گفت که اینها در رشته خود سوابق بسیاری دارند، تو چگونه به خود جرئت دادی به آدم‌هایی که هم از تو سشان بیشتر است و هم سابقه‌شان و هم تحصیلات مربوطه را دارند، رهنمود بدهی. تو مگر چه‌کارهای؟

مرحوم ترکان می‌گفت من به خود آمدم و سعی کردم این امر را هم در استانداری و هم در سمت‌های بعدی رعایت کنم. آن مثال را از معاونت اجرایی و این مطلب را از مرحوم ترکان آوردم که اهمیت توجه به تخصص و امر کارشناسی را یادآوری کنم. این همان گمشده‌ای است که دولت حاضر مسامحتاً یا تعمداً یا غفلتاً به آن دچار شده و با وجود تظاهر به تخصص، اسیر جریان‌ات کلامی و غیراجرایی شده است و حاضر به تجدید نظر در آن نیست.

چگونه می‌شود که کشوری مشحون از عناصر متخصص متکثرار باشد و وجود آنان را انکار کنیم و در ناکجاآباد به دنبال اجراکننده قوی باشیم و این پیشنهاد را به فردی بدهیم که در اجرا صفر مطلق و در نظریه‌ها مشحون از اوهام باشد.

یادداشت

نیویورک؛ فاصله میان دو آژیر

جایی که دیپلماسی هنوز می‌تواند نفس بکشد

امیرحسام اسحاقی

استاداندشگاه

جنگ گاهی با صدای انفجار آغاز می‌شود، اما پایان آن معمولاً در سکوت اتاق‌های مذاکره شکل می‌گیرد. فاصله میان این دو نقطه ممکن است ماه‌ها یا سال‌ها طول بکشد. در این فاصله، هرچه میدان جنگ گسترده‌تر شود، هزینه بازگشت به میز مذاکره نیز افزایش می‌یابد. با این حال، دیپلماسی دقیقاً برای همین لحظه‌های دشوار است؛ برای زمانی که طرف‌های دیگر هنوز درباره بسیاری از مسائل اختلاف دارند، اما ادامه تقابل نیز چشم‌اندازی روشن پیش‌روی آنها نمی‌گذارد. نیویورک در این روزها شاید یکی از همان فاصله‌ها باشد؛ شهری که نه صحنه صلح و نه امتداد مستقیم میدان جنگ است. هشتادویکمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل در شرایطی برگزار می‌شود که جنگ ایران و آمریکا وارد هفتمین ماه خود شده، امنیت خلیج فارس با اختلال‌های جدی روبه‌رو است و پیامدهای مناقشه از مرزهای دو کشور فراتر رفته است. حضور هم‌زمان مقام‌های بلندپایه ایران و آمریکا در نیویورک به‌خودی‌خود نشانه مذاکره نیست؛ اما در جهان دیپلماسی، نزدیک شدن فاصله فیزیکی گاهی امکان انتقال پیام‌هایی را فراهم می‌کند که از مسیرهای معمول دشوارتر است. سخنان تازه دونالد ترامپ در مجمع عمومی نیز این وضعیت دوگانه را روشن‌تر کرده است. رئیس‌جمهور آمریکا از سیاست نظامی دولت خود در قبال ایران دفاع کرد و بر تکرانی واشینگتن درباره برنامه هسته‌ای تهران تأکید کرد؛ اما در همان سخنرانی گفت تصور می‌کند آمریکا پس از انتخابات میان‌دوره‌ای سوم نوامبر با ایران به توافق خواهد رسید. این گفته را نمی‌توان به معنای وجود توافقی پنهان یا نزدیک‌بودن مصالحه دانست. در

بهترین حالت، نشان می‌دهد که حتی در اوج زبان فشار، گزینه توافقی هنوز از ادبیات رسمی واشینگتن حذف نشده است.

پنجشنبه ۲ مهر ۱۴۰۵	
۱۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸	
۲۴ سپتامبر ۲۰۲۶	
سال بیست‌وسوم	
شماره ۵۴۸۳	
۴۰ هزار تومان	
۸ صفحه	

رئیس‌جمهوری:

برای دفاع، از جنگ نمی‌ترسیم برای صلح، از مذاکره نمی‌گریزیم

روایت «شرق» از تکاپوی دیپلماتیک در نیویورک برای احیای مسیر گفت‌وگو میان ایران و آمریکا

دیپلماسی در چهارراه سازمان ملل

یادداشت

بی‌اعتمادی؛ چالش سازمان ملل در ۸۰ سالگی

محمدحسین عمدادی

کارشناس ارشد سازمان ملل

محورهای انتقاد درباره اصلاح ساختاری سازمان ملل است. از منظر حقوقی، وتو بخشی از ساختار منشور است؛ اما از منظر سیاسی، پرسش درباره تناسب آن با جهان امروز همچنان پابرجاست. چگونه می‌توان سازمانی را نماینده جامعه جهانی و منشور آن را مظهر برابری دانست که در مهم‌ترین تصمیمات امنیتی، قدرت برتر و ویژه‌ای در اختیار تنها پنج کشور قرار دارد؟ این پرسش به‌ویژه از سوی کشورهای در حال توسعه و قدرت‌های نوظهور با جدیت بیشتری مطرح می‌شود. مشکل سازمان ملل تنها به ناتوانی در پیشگیری از جنگ و در شورای امنیت محدود نمی‌شود؛ در حوزه توسعه پایدار نیز فاصله میان اهداف و نتایج بسیار فاجعه‌بار و محسوس است. اهداف توسعه پایدار قرار بود تا سال ۲۰۳۰ مسیر مشترک جامعه جهانی برای کاهش فقر، گرسنگی، نابرابری و تخریب محیط زیست باشد؛ اما گزارش‌های رسمی سازمان ملل نشان می‌دهد که جهان در بسیاری از این اهداف از مسیر تعیین‌شده عقب مانده است. سازمان ملل تنها به ناتوانی در پیشگیری از آزمون دیگری است. تقریباً هیچ کشور و منطقه‌ای از پیامدهای تغییر اقلیم، کمبود آب، خشک‌سالی، سیل، مهاجرت و ناامنی غذایی مصون نیست. با این حال، نظام حکمرانی جهانی هنوز نتوانسته میان تعهدات سیاسی و اقدامات واقعی فاصله موجود را پر کند. در اینجا نیز یک مسئله اساسی وجود دارد: اگر سازمان ملل قادر به حل بحران‌های جهانی نیست، آیا مشکل از خود سازمان است یا از دولت‌هایی که حاضر نیستند برای حل این بحران‌ها هزینه و مسئولیت مشترک بپذیرند؟ پاسخ احتمالاً هر دو است. باید پذیرفت که سازمان ملل خود نیز با مشکلات ساختاری جدی روبه‌رو است؛ بوروکراسی بسیار پیچیده و گسترده، موازیکاری میان نهاده‌ا، دشواری هماهنگی، فرایندهای پیچیده تصمیم‌گیری و فاصله میان تصمیم و اجرا. از سوی دیگر، منابع مالی آن نیز با مأموریت‌های رو به افزایش تناسب ندارد. سازمان ملل در سال‌های اخیر و پس از کاهش شدید کمک‌های ایالات متحده، بارها با بحران نقدینگی و تأخیر در پرداخت سهم کشورهای عضو مواجه شده است. به بیان دیگر، از یک سو از سازمان ملل انتظار می‌رود جنگ را متوقف کند، فقر را کاهش دهد، با تغییر اقلیم مقابله کند، بحران‌های انسانی را مدیریت کند و اهداف توسعه پایدار را پیش ببرد و از سوی دیگر، دولت‌ها در تأمین منابع و واگذاری اختیارات لازم به آن محدودیت ایجاد می‌کنند. ابتکار UN80 و برخی تلاش‌های اخیر برای اصلاح ساختار، کاهش موازیکاری و افزایش کارآمدی، پاسخی به همین واقعیت است. اما اصلاحات سازمان ملل بدون اصلاح رابطه میان دولت‌های عضو و این سازمان امکان‌پذیر نیست.

آیا جایگزینی برای سازمان ملل وجود دارد؟

منتقدان سازمان ملل دلایل بسیاری برای نقد عملکرد آن دارند؛ اما سؤال مهم‌تر این است که جایگزین آن چیست؟ هیچ نهاد دیگری

تشریفات کم‌سابقه «ترامپ» برای «شی» باتمرکز بر پرونده‌های تایوان و ایران

فرش قرمز برای رقیب

برگزیده‌ها

گفت‌وگوی «شرق» با مدیرکل ارزیابی زیست‌محیطی و رئیس پیشین سازمان محیط زیست درباره توسعه یک میدان نفتی

چه کسی مجوز «سهراب» را داد؟

بررسی ناکامی تیم امید با بازیکنان چندده میلیاردی لیگ‌برتری در مسابقات آسیایی

فاجعه در ناگویا

تحریم و توقف پروازهای ایران به مقاصد خارجی، شمار زیادی از ایرانیان را سردرگم و راهی مرزهای زمینی کرده است

مسافران مستأصل

امضای توافق امنیتی

ایالات متحده باگربلند ودانمارک

نگاه

پرسش از آسمان رشت

یادداشتی از ترانه یلدا

تلاش برای افزایش

مسئولیت‌پذیری اجتماعی

یادی از دکتر نعمت احمدی

یادداشت

تراستی‌ها را حذف و نابود کنید مشکل حل می‌شود؟

حذف یا شفاف‌سازی؟

علیرضاسلطانی

استاداندشگاه

در هفته‌های اخیر، موضوع شرکت‌های تراستی و بازگشت ارزهای حاصل از فروش نفت در فضای رسانه‌ای و بعضاً سیاسی بالا گرفته و در روزهای گذشته با اظهارات یکی، دو نماینده مجلس و یک فعال رسانه‌ای به اوج رسیده است. نهاده‌ا و مقامات رسمی و برخی رسانه‌ها نیز جسته‌وگریخته و تا جایی که ملاحظات امنیتی اجازه داده، تلاش کرده‌اند درباره چرایی وجود تراستی‌ها و نحوه عملکرد آنها توضیح دهند. با این حال، افکار عمومی، با وجود اطلاعات جزئی از شرایط و سازوکار تراستی‌ها در اقتصاد ایران، یک سؤال بزرگ را دنبال می‌کند: پشت ماجرای افشای‌های مربوط به تراستی‌ها در میانه جنگ اقتصادی و نظامی چیست؟ اصولاً شرکت‌های تراستی و سازوکار تراست‌ها در حوزه عمومی اقتصاد، پدیده‌هایی غیرمتعارف هستند که در شرایط عادی جایگاهی ندارند و عمدتاً در شرایط بحران، تهدید، تحدید یا خلاهای قانونی شکل می‌گیرند.

انا لله و انا الیه راجعون

همه از اواییم و به سوی او باز می‌گردیم

با نهایت تأسف و تأثر به اطلاع می‌رساند

حاجیه خانم معصومه عبدی، فرزند مرحوم حاج ابراهیم عبدی و همسر مرحوم حاج عباس علینقی دیده از جهان فرويست و به دیار باقی شتافت.

مراسم بزرگداشت آن مرحومه روز جمعه ۳ مهرماه

از ساعت ۱۶:۳۰ الي ۱۸ در خیابان توحید، خیابان پرچم

مسجد کانون توحید برگزار می‌شود.

حضور شما موجب تسلی خاطر بازماندگان و شادی روح

آن مرحومه خواهد بود.

از طرف خانواده مرحومه